„ЗАСТАВА“ излази редовно средом петком и недељом на целом табаку а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин.
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 5 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплате и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 200. У Новом Саду у уторак 30. децембра 1886. (11. јануара 1887.) ГОДИНА XXI.

КАКО МАЂАРИ ПОЗНАЈУ ИСТОРИЈУ БАЛКАНСКИХ НАРОДА?

Кад помађарени Чивутин Вамбери почне просипати своју мудрост о азијским народима и о њиховим приликама и кад изручују свој немоћни јед према великој словенској држави Русији — ми се тој будалаштини смејемо и жалимо уједно, што у нашој земљи може и такви човек доћи до неке научне вредности, само ако пише и говори против Руса и Русије.

Али још жалоснije је, кад се у мађарском историчном друштву у Будимпешти може држати такво предавање, као што га је пре неколико дана држао гроф Владислав Хуњади. Хуњадијеви су се у старо доба прославили мачем и мудрошћу, а данашњи Хуњади се обрукао предавањем својим, при којем је присуствовала многобројна и одлична публика, која да богме из историје балканских народа не зна ни толико, колико предавач.

Гроф Владислав Хуњади предавао је о Бугарској и рече одмах у почетку, да је са свим природно, што Мађари желе, да упознају балканске народе, јер се граничи с њима од Реке па до Кронштата.

Сад да дамо реч „Пестерлојдовом“ извештачу.

„Предавач говори о ратовима, које су Бугари са Грцима, Мађарима и словенским кнезовима водили. Тако је дошао до знамените битке на Косовом пољу 15. јуна 1389., у којој је султан Бајазит сједињену силу словенских кнезова до ноге потукао. Тај дан — видовдан — и данас је још тужан дан на читавом балканском полуострву. Тог дана је пропала и национална самосталност Бугарске, а њен последњи цар, Јован Шишман III., одведен је у ропство“.

Дакле на Косову нису се само Срби тукли и није српска државна самосталност пропала, нити и спомена има о том, да је погинуо Милош и српски цар Лазар, нити је Мурат видио турску војску, већ је на Косову султан Бајазит до ноге потукао силу сједињених словенских кнезова и тог дана пропала је бугарска самосталност, а последњи бугарски цар Јован Шишман одведен је у ропство.

Кад тако познаје историју балканских народа у опште а српског народа на по се сам гроф Владислав Хуњади, који је у сродству с Обреновићима, те кад он може тако говорити, да какви ће будалаштина тек други наговорити?

Но и то би му опростили Незнање је сколност, што јако олакшава. Што се у незнању учини, то треба и извинити. Не може сваки човек знати историју, па ма био он гроф и рођак Обреновића. Али кад се нешто отимице и из зле намере учини — то се не може опростити. А гроф Владислав Хуњади учинио је и једну отимичну погрешку.

Говорио је, како је Бугарска пет стотина година робовала, па се најзад и ослободила, али не рече ни једном речи, да је Бугарску Русија ослободила По грофовским речима изгледа као да се Бугарска сама ослободила, а то није могуће, да је чинио из незнања. Руско турски рат није тако давно био, да се г. гроф могао збунити и држати да Руси 1877/8 нису ни били на Балкану, него су се Бугари јунаци сами ослободили. Па за што да се страши руског имена, за што да му је немило, да призна истину?

Ми не знамо, али видимо чин, па узевши све скупа велимо, да је такво предавање могао држати и помађарени Чивутин Вамбери, а гроф Владислав Хуњади кад већ није умео боље предавање држати, боље да је седио с миром и да није ни о чем предавао.

Тако се Мађари и балкански народи неће никад упознати и зближити.

ИЗ БОСНЕ.

У мухамеданским круговима се поверљиво говори, да ће се скорије судбина Босне и Херцеговине решити. Босански мухамеданци стоје у тесној свези и дописивању с овим Турцима, који су се у Цариград, на Смирну и које куда иселили. У Цариграду има врло упливни мухамеданаца из Босне, који једнако код султана и други меродавни кругова буше и за Босну говоре. Султан је, како се говори изјавио, да се никада свога права на Босну и Херцеговину одрећи неће, а понајмање ће дозволити, да се те покрајине Аустрији уступе. Мухамеданци рачунају, да се опет турско господство у Босни и Херцеговини повратити може. Многи у то неверују, и има их, који мисле, да би најправије било, кад би се Босни и Херцеговини самоуправа дала. Тако мисле и Срби, а тако ће пре или после и бити. Од неког доба нису наши чиновници у Босни јако и добро расположени и боје се неке промене, која би изненада наступила. Особито боје се они, који пре, него што у Босну дођоше, никаква занимања не имадоше, а сад су велика господа. Сад не хвале више у овдашњим и страним новинама, како се свуда и на свим линијама напредује, јер што су год отпочели, све је натрашке пошло. Друштво за рударство „Боснија“ било је и прошло, а пре две године већ не знадоше, како ће оно ужасно напредовати, и како ће Босна другом Штајерском или Белгијом постати. На част њихова хвала. Да нам неутрше и оно наши рудокопа и индустрије, што смо ми „глупи Босанци“ пре ови мудријаша имали. Још мало пак се код старог мајдана у Крешеву и Фојници ни чекић чути неће, јер је и ономе Босанцу конкуренција учинена, који је коњске ексере и потковице ковао. Чуће се гусле нашем трамвоју, а лепа хасна бити ће и од железнице Метковић, Мостар! Влада зове стручњаке, да нашу кућевну индустрију проуче, као да ће нам влада помоћи. Да нам није одмогла, на част јој њена помоћ. Сви ти, који таке наредбе издају, као и они, који наше стање проучавају, немају појма о нашем стању, још мање кућевној индустрији. Све што они раде и подузимају, не долази нами у корист, јер што они раде, то није за нас.

Говори се, да ће Ђорђе пл. Ђурковић барона Кучеру заменути, а Кучера да ће на Николићево место коракнути. Ако и то буде, онда да смо весели, јер нам и опет један Србин у управи место заузима. Не мој те кварити посла, и нека тако буде.

Сарајево, првог дана божића.

Ћ.

ПОВЕРЕНИЦА
54-рици посланика српског народно-црквеног сабора у Карловцима.

Ваше одважно и достојанствено држање, истрајност па и морална победа супрот заклетог непријатеља крвљу стечене и повластицама ујамчене нам народно-црквене автономије, побуђује нас, да вам овим од срца изјавимо нашу хвалу и славу са подвиком: живили и хиљадили се у Српству таки неустрашими борци за црквено-народна нам права!

Из седнице срп. православне црквено-школске скупштине у Чуругу 21. децембра 1886.

Потпредседник: **Глиша Вујков.** Председник: **Ђока Петровчанин.**

Писмо из Русије.

Петроград, 27. децембра.

У Бечу и Пешти могу се по вољи тешити и своје интересе на Немачку надовезивати, али је у самој ствари између Русије и Немачке у бугарском питању потпуни споразум постигнут. Још пре и одма у почетку бугарског питања, изјавила је Немачка, како она никакви интереса на Балкану нема, и да се овдашње приликење не тичу. Надаље признаје Немачка Русија у Бугарској оно и онолико права, у колико је то Русија у самој ствари за ослобођење Бугара зарадила. У Бечу и Пешти не признају Русији ни онолико право у Бугарској, у колико Аустро-Угарска на то рефлектира. Ту су се Аустро-Угарска и Русија разишле, и нема изгледа нит пута, да ће се икада више састати и споразумети. У колико се јавно мнење спрам Немачке утишало, у толико се оно против Аустро-Угарске узбудило. Руске новине остављају Немачку, а опорије и безобзирније против Аустро-Угарске ударају. И званични кругови нису више онако заковчени као до сад, и кад је реч о Аустро-Угарској, то се одма расположење приметити даде. Како ће се одношаји између Русије и Аустрије удесити, да ли ће до измирења или до сукоба доћи, то ће од тока бугарски ствари зависити. Русија неће у бугарском питању ни за длаку попустити и тераће у свему до краја. На то могу и морају у Бечу и Пешти спремни и готови бити, јер се Русија у никакву трговину упуштати неће. Да ли ће Аустрија устукнути и Бугаре на цедилу и у траљама оставити, то је друго питање.

Многе аустро-угарске и немачке новине доносе разни измишљотина из Русије, и све те крупне лажи за истину продају. Ту негде пре јавили су, како је цар Александар свога ађутанта Рентерна убио, а овде ником познато није, да таки ађутант постоји, а још мање да га је цар убити могао. То је проста лаж и измишљотина. Сад опет јављају, како је цар немачког војеног аташеа убио, а тај аташе жив је и здрав. Те лагалице знају још неки ствари из царева двора причати, а то су обичне лажи и измишљотине, које ти људи у свет турају. Вероватно је, да им садањи цар Александар никако не конвенира, јер он има своју вољу, своју политику и свој правац У осталом нек стране новине своје лажи наставе, а Русија ће радити увек онако, како јој буду налагали опште словенски интереси.

П.

Писмо из Цариграда.

26. децембра 1886.

Бугарски ванредни посланик др. Вулковић оставља Цариград и враћа се у Софију. У напред знало се, и то су морала и она господа у Бугарској поњати како ће сваки покушај њихови депутација и одасланства без успеха и какве друге користи за Бугарску остати. Само се бан бадава новци троше, а земља се и народ упропашћује. Греков, који је пре Вулковића овде боравио, могао је знати, да су Турци у Бугарском питању с Русијом сложни,

ЛИСТАК.

СРПСКЕ ГУСЛЕ У ЦАРИГРАДУ.

Боравећи у Цариграду најрадије пролазио сам Галатом, где се на сваком кораку српска реч чује и где читаве хрпе Црногораца и приморца Срба бораве. Било је то у очи светог Николе. Пошао сам у Галату да у руском манастиру светог Пантелејмона посетим једног пријатеља, који се опремио, да на Свету Гору путује и божићне празнике у царско српској лаври Хиландару пробави. Мој пријатељ становао је у трећем спрату огромног пантелеомовског манастира. Затекао сам га на прозору и мислио сам, да загледа на Босфор и диви се свој невовитој мешавини одлазећих и долазећих пароброда свију народа. Није то било, него је мој пријатељ чуо, како у једној кавани српске гусле гуде, а гуслар српску песму из старог земава прича. Док ме је спазио, повуче ме на прозор и рече: ево слушај што још можда у Цариграду чуо нисе! Збиља дивни звуци дивних гусала и гусларова песма чисто ме подмлади, те ја без да се од мога пријатеља опростих отрчах низ дугачке степенице, и похитах онамо, откуда су се чули звуци гусала и песме. Није то било далеко, него одма преко пута у једној простој и виској грчкој кавани. Пуна пупцата кавана набила се света, све самих Црногораца, Приморца и Босанаца, а међу њима приметих неколико босанских мухамеданаца.

Док сам у кавану ступио направише ми места, баш близо гуслара, који је певао неку дугачку песму из црногорско-турског рата, јунаке и војводе именице ређао. Сви колико их у кавани беше, мирно и помњиво песму слушају пак и сам Грк кавеџија промакао се пак и он слуша, ваља да је нешто српски разумевао. Дуго је гуслар гудио и песму ређао, и тек кад је свршио онда се самном поздравио. Гусле прешле су у друге руке, и други гуслар затеже струну на гуслама и спрема се, да и он загуди и коју песму исприча.

Док је он око гусала нешто исправљао, механџија подавао је каву и ракију; док један Црногорац уста и наздрави кнезу црногорском, „да му бог и сутрашњи дан светог оца Николаја у помоћи буде; да као и Црну Гору од сваког зла одбрани, сјекла му сабља на мегдану, а светао му образ на диване!“ Сви се одазваше: „живио“. Сад сам тек знао да је као сутра Никољдан и кнежева слава. И ја сам рекао своју и надовезао коју што се на свеколики српски народ односи. Док се то све стишало, отпечеше, гости редом у гусле свирати и разне јуначке песме певати.

После дугог времена устаде један Босанац мухамедванац и рече: дозволите, да и ја једну босанску „писму“ кажем, како ја знам и како се код нас „пива“! Сви се загледаше, један ће рећи: „а зар и ти Османе што у гусле знаш?“ „Знам, а за што и ја не би знао, кад су гусле наше као и ваше!“

Осман отпоче гудити, али му некако не иде од руке, и види се, да није млого гудио и посла с гуслама имао. Нико му не замера нит што примећује. Осман отпоче певати.

Песма је доста дугачка и по турском смислу удешена. Прича се, како је Јанковић Стојан уграбио ћерку Фатиму удбинског диздара, како је за њим потера била, и како су у Велебиту удбински Турци Стојана сустигли, како је крваве борбе било и како је Стојан ту погинуо.

Кад је Осман песму докончао, сви су му бегенисали и похвалили га, како баш добра гуди и пева. Осману је то мило било, те рече да још млого „писама“ знаде.

Тај „концерт“ трајао је доста дуго. Зовнем механџију и питам га, колико је каве и ракије попијено, и хтедох платити, док један Црногорац прискочи и рече: „не дао бог да ти платиш, јер је већ плаћено, а ти ћеш платити други пут.“ Исти Црногорац примети ми: „Сутра сви колико нас има, идемо у Црну Гору, да честитамо. Хоћеш ли и ти онамо поћи?“ Ја не разумех, шта је мислио, него сам држао да се шали, и приметих: „Кад би се тако лако у Црну Гору доћи могло, то би ја заиста пошао и честитао!“ Станко — тако се зваше исти Црногорац — настави: „Та ми сад имамо у Цариграду нашу Црну Гору, а то је кнежев двор на Емиријану, где је црногорски посланик, пак сутра рано онамо идемо, да г. Бакићу честитамо.“ Сад сам тек знао, где је у Цариграду Црна Гора и рекох му, да ћу и ја онамо поћи, а да сам на то и пре помишљао.

Сутра дан рано упутио сам се с пароброд у Емиријан где је кнежев двор и црногорско посланство. Путује се пароброд више од једног сата, јер пароброд на неки десетак станица на европској страни пристаје. Најзад приспео сам у Емиријан. У самом двору, пред двором и у дивном парку све је оживело и читава јата Црногораца и други Словена одлазе и долазе, неки се у коло ухватили пак играју а гуслар обухватио гусле пак гуди и пева, као да је у сред праве Црне Горе.

Нехотице остао сам читав дан на Емиријану и проматрао сам ко долази да честита, а уједно учествовао сам у црногорској забави, која је до мркле ноћи, пак и у мрклу ноћ трајала, а ту смо сви и коначили, где нас је кнежев заступник г. Бакић по црногорски почастио. У чисто турском селу Емиријану, где је уједно двор вице-краља мисирског, персијског посланства и других турских великаша, јер од хришћанских становника окром неколицине грчких породица, нема ту осим црногорског посланства других хришћана. Него српске су се гусле ипак одомаћиле, јер се непрестано у кнежеву двору чују, и Турци су се на исте привикли.

Цариград, 16. дец. 1886. П. У.

и договорни, и да се они с Бугарима у никакву засебну трговину упуштати неће.

Др. Вулковић предаће у Софији, што је из турских званичних и меродавних кругова чуо. Турци нису с Вулковићем полутонили, него су му бистро, чисто и отворено рекли; нек се с Русијом споразуме, јер им је то јединствени пут. Др. Вулковић посетио је и руског посланика г. Нелидова који га је као сваког приватног Бугарина примио.

Гадбан паша, за ког се јавило, да ће Бугарску напустити, остао је на свом месту, јер се Турци много на Бугаре неосврћу. Што је он Начевићу, а Начевић њему рекао, то се може поднети.

Парница, која се између Руса и Енглеза због енглеског пароброда „Принц Дански“ и потонулог руског пароброда „Батум“ заподела, свршила се. Руско конзулство и капитанство ставили су енглески пароброд под секвестер за 22.000 лира (250.000 фор.) јер је толико руски потонули „Батум“ коштао. Новци су положени, и енглески у црно море отпловио. Данас предаће у свечаној аудијенцији г. Новаковић своју акредитиву султану. Српско-турски договор о жељезничкој свези и другој пограничној служби докончан је и потписан. Српски заступници отпутоваће ових дана у Београд. **Србин.**

Политички преглед.

Руска и француска војска. У немачком војничком одбору изјавио је немачки ратни министар, да за сад не прети никаква опасност, да ће до рата доћи, но уједно мора рећи, да је француска убојна снага јача од немачке, а руска пак јача је и од немачке и од аустро-угарске укупно. По томе се види, зашто многи стрепе, да не дође до савеза између Русије и Француске.

Спремање Црне Горе. Један француски лист вели, да се Црна Гора под руским окриљем спрема против Турске а уједно и против Аустро-Угарске. То би могао, вели исти лист, уједно бити знак, да се дигну Босанци и Херцеговци, који су сачували традиционалну наклоност према Црној Гори.

Бугарска депутација. Иста је зретно приспела у Париз, а како је дошла, тако ће и отићи. Стојлов је одмах писао министру спољних послова, Флурану, да му депутација жели учинити своје подворење. По закључку министарског савета одговорио му је Флуран, да ће примити чланове депутације, али са свим као приватне људе. — Из Париза ће депутација отпутовати у Италију.

Из словенског света.

Пољаци. Познато је да се Пољаци и Мађари братиме. Мађарским пријатељством оће они да пркосе Русима. Но то пријатељство стоји на врло врло трулим основима, те није ни чудо, што се сада почиње распадати. Питање царине на петролеј тако је огорчио Пољаке против Мађара, да их ови отворено нападају. Пољски лист „Газета Народова“ напада Мађаре и вели, да је мађарско пријатељство Пољацима излишно. Камо среће да то скорим сви Пољаци увиде.

*

Хрватска учитељска задруга имала је 30. децембра по н. к. своју главну скупштину. Председник Иван Шах отворио је скупштину, а тајник је поднео извештај о раду задруге. Благајник јавља, да је задруга имала прошле године 2224 ф. прихода, главница је 31.091 ф. — Подељене су неке штипендије, а за зидање учитељског дома одређено 20.609 ф. те је скупштина закључена.

*

На галичком сабору траже Руси посланици да се у Премишљу оснује државна гимназија са руским наставним језиком. Осим тога да се још и у Станиславову, Стрију, Коломеји, Тарнополу, Чережани, Золочеву, такође отворе гимназије у којима ће се предавати руски.

*

Побједоношчев о православној цркви. „Н. сл. Преса“ донела је допис из Петрограда под насловом: „Побједоношчев о стању православне цркве у иноземству“, У допису каже се, да је изишао извештај великог прокуратора у св. синоду Побједоношчева за год. 1884.: „Стање православне цркве у православним уставним државама и у Аустро-Угарској“, у коме има једно поглавље о упливу уставности на православну цркву у Грчкој, Србији и Румунској — Бугарска се само узгред спомиње. — Ту се каже: „У уставним установама ових земаља узрок је што се црква тамо не развија, него и своју важност губи. Владе ових земаља не крију, да цркву желе претворити у своје оруђе или њихову важност ослабити. У неколико постизавају свој циљ, задобивајући пристајање такозваних преставника „народне жеље“, који лажно називљу цркву државном установом, те цркву, што се тиче њезине уредбе и делатности, осим каноничких ствари подлажу случајној већини такозваних народних преставника. Тако се црква уводи у борбу личних интереса и партајских страсти“. Побједоношчев спомиње као пример Србију: „У оваким приликама не може бити говора о слободи и просветној делатности свештенства; посљедице су: равнодушност изображеног друштва, охлађење вјерског чувства и пропадање народног морала. Доказе дају Србија, Грчка, Румунска па и Бугарска. Уз ово невољно стање још има пропаганда туђих цркава, којој владини органи помажу. Овака пропаганда заиста постоји не само у Бугарској, која је постала пољем за туђе агитације, него и у Грчкој, Србији и особито Румунској.... Ово искушење православне цркве с тога је теже, што између православних цркава нема свезе, што опћење са матером црквом сматра се антинародним или га владе забрањују“. Још веће опасности православној цркви назире Побједоношчев у Аустрији. Државни закони признају вјерску равноправност, али се често вређа, особито кад се тиче православне цркве, која се само трпи. Прелазак у православну цркву наилази на велике препоне, дочим римокатоличка црква има неограничену слободу, те је радишна не само у Босни и Херцеговини, него и међу православним Србима и Румунима у Угарској, Буковини Далмацији, међу унијатима у Галицији највише. „У опће — тако завршује ово поглавље — стање православне цркве јер је она раскомадана на више средишта без икакве свезе, задаје озбиљни стах, колико се тиче њезине будућности и обране од пропаганде. Немоћ месних цркава у Аустро-Угарској већа ја него у православним уставним земљама, те им је врло теже и мучније тражити помоћи у опћењу са осталим православним светом.

Вести из места и са стране.

Повереница и неповерница. Г. Јован Пандуровић из Шиклоша пише нам: „У данашњој главној скупштини местне црквене општине, на предлог мој, једногласно је усвојено, да се педесетчетворици народних посланика на овогодишњем црквеном сабору у Ср. Карловцима, за њихово мушко држање у одбрану наше миле црквене автономије, и наших народних права, подпуно поверење изјави. — После главне скупштине, састао се општи збор, на којем буде наш ваљани Србин старина Стеван Шешић за председника а Јован Шешић за перовођу извикан, и на предлог мој буде једногласно закључено, да се његовој именованости „неповереница“ пошаље, овом приликом само је требало видети, са каковом мржњом са лица и старо и младо неповерење, поглавици црквеном исказује“.

— „Србобран“ доноси ову повереницу 54-рици народних заступника на српскоме народно-црквеноме сабору у Ср. Карловцима. Вама, изабраним заступницима народа српскога на српскоме народно-црквеноме сабору, који сте крвљу дедова наших стечену, привилегијама прејасних владаоца дома Хабсбургова освештану а законом државним ујемчену нам народно-црквену аутономију онако мушки, законом у руци бранили; Вама, који сте слободно деловање сабора нашега у оквиру превишње потврђеног устројства саборскога изјавом вашом крепко заштитили; Вама, који сте једини нам стожер и бедем наше свете православне вере и драгоцене нам народности српске неокрњеним и непробојним учинили, те тиме и нама и потомцима нашим дали узоран пример; како се народне светиње бране и чувају — изјављује скупштина овдашње српске православне црквене општине своје непоколебиво поверење. Из седнице скупштине српско-православне црквене општине, држане дне 13. (25.) децембра 1886. у Загребу. Милан Станковић председник, Ђуро Илић перовођа.

Збор занатлија новосађана. Извештени смо, да је за четвртак 1. (13.) јануара 1887 г. — на нашу нову годину сазван велики збор свих занатлија новосађана. На дневном реду збора стоји овај предмет: Да се обележи становиште свих занатлија новосађана према скупштини занатлијски корпорација, која ће се у Пешти одржати. Од стране Срба реферисаће сарадник нашега листа Иван Иванић, а од Немаца г. Мањак. — У нади да ће овај збор бити што већма посећенији, проговорићемо још о њему опширније у сутрашњем броју.

Солдатовића нема више! Наш дописник пише нам из Београда: „Јавио сам вам у последњем допису о убиству чувених хајдука Солдатовића, који су великих брига и страха задали напредњацима. Сада се сасвим обистињава да је један од Солдатовића (Станко) убијен, а други је (Јован) рањен и бачен у апсу. Борбе је било жестоке, док жандари не свладаше Солдатовиће. Ни мање ни више већ 20 жандара нападоше на два Солдатовића. Станко је тек под теретом пет тешких рана пао, а Јова ранише и оковаше. Солдатовићи убише 4 жандара. Станка су донели у Београд и саранили га. Незна му се ни гроба, а рањеног Јова муче у тавници. Јово је старији човек но ипак снажан. У тешком гвожђу седи у апсу, не даду му да легне а два жандара са одапетим пушкама стоје пред њим. За који дан почеће праве муке, како би Јово признао своја дела и обедио многе невине људе, опозиционаре. Но биће им труд узалуд. Јова могу измученог убити, ал признања добити неће. Слава Солдатовићима! За њима жали цела Србија.

Хајдуци се свете. Другови Солдатовићеви, који су још на слободи свете смрт убијеног Станка. Као што нам из Београда јављају, убили су хајдуци једног попа напредњака унутрашности.

Одевање сиромашне школске деце у В. Бечкереку. „Глас“ јавља, да је ове године доста сирочади одевено. За 210 фор. одевено је 41 Срче. Одело и обућа наручена је код Срба занатлија. Осим тога је српска женска добротворна задруга одредила на ту цељ 50 ф. а други дан божића приређена дилетантска представа припомоће да се још које сиромашче одене.

Француско-руско пријатељство. Ми смо донели Ламансков говор изговорен на скупштини слов. доброт. друштва. Тај говор је одушевљено примљен. Ево шта вели о њему чувени француски новинар Лусјен Милвоа: „Ми примамо ове срдачне речи са искреном радошћу, са родољубним трепетом. У име великог броја наших другара ми изјављујемо професору Ламанскоме нашу топлу благодарност. Ми желимо да се ове речи чују и у најмањем француском селу; од њих ће јаче закуцати срце целе Француске. Руси! Француска вас сваки дан боље разуме, све вас више и више љуби. Знајте, да постоји народ на свету, коме није тешка ваша слава, који дели све ваше наде, и који ће се старати да у будуће не буде пречага на вашем путу у бољу будућност.“ Осим париских листова, ово су прештампали и одушевљено пропратили осамнаест провинцијских лисгова

Пловидба по Дрини. Ми смо у једном од прошлих бројева јавили да је капетан Кучера опробао да ли је Дрина пловна. Сада јављају да тај Кучерин покушај није успео за руком. „Шабачки гласник“ пише о томе ово: Нама је познато било, да је аустријска лађа Дрином пловила, само сумњамо да је то било из чисте жеље да се дринско корито проучи. Ми само знамо то, да су наше власти (српске) стале на пут тој пловидби, која је противна међународним уговорима. У осталом није ни пароброд тако сретно прошао, као што „Бос. Пошта“ јер је насео и распао се тако, да су се од њега комади купити морали, те су се „смјели путници“ једва на чамцу спасли.

Турски конзули у Србији. Јављају нам из Београда да је отоманска влада наместила своје конзуле у Ужицу, Врањи и Крагујевцу и то на основу конзуларног уговора са Србијом који је недавно углављен. И Србија је наместила своје конзуле у неким местима турске царевине.

„Глас.“ У Бечкереку је 24. децембра о. г. изашао под уредништвом Др. Емила Гаврила први број „Гласа.“ Програм листу је одабран, а садржај 1-ог броја разноврстан је и добар. Ми позивамо наш свет да се на овај ваљани лист претплаћује, а радницима на листу желимо сретан успех у овом подузећу. Лист стаје на 3 месеца 1 ф.

Филоксера је ужасно опустошила виногаде у Француској. То се најбоље види по производњи вина у Француској Док филоксере није било у Француској родило је тамо годишње до 80 милијона хектолитара вина, а сада једва 35 мил. хектолитара. — У Угарској и Хрватској почела се такође филоксера ширити, па наше владе никако да нађу начина, како да јој се на пут стане. Ако овако и даље устраје, пропашће и наши виногради, као што пропадају француски. Помоћи се неможемо ни онако надати, јер се код нас на све друго мисли, само не на благостање произвоних сталежа.

„Модеран“ мираз. У Паризу се венчао неки шпански богаташ са Францускињом. Пре венчања оде невести, да јој види мираз и „ауфштафирунг“. Осим новчаног мираза и рува, била је на столу и једна драгоцена кутија. Младожења запита шта је у њој, а млада је отвори и показа напуњен револвер, нож и ставло отрова. На питање шта ће то, одговори будућа женица у смеју, „то је за тебе кад ме престанеш волети“. Младожења се додуше није смејао, већ је узео младу заједно са „модерним“ миразом.

Чивути кајишари ужасно су гулили свет у Вел. Варадину. Њихова плачкања дошла су сад већ и пред суд. Против пуно кајишара поднете су тужбе суду. Кајишари су узимали по 100 %. Сада ће им суд судити.

Незаконита деца у Угарској. По статистичним податцима било је у Угарској од 1852.—1855. год. 73.493 незаконите деце Број овај повисио се доцније те је било 1856.—1859. г. 124.468 незак. деце. Од 1880.—1883. год. било је 194.331. — Као што се дакле види, број незаконите деце здраво се множи.

Кратке вести. Г. Срдан Увалић бивши кулски учитељ изабран је за учитеља у Лалићу. — У Шен-Ђурђу у Банату владају ситне богиње. — Чива Клајн убио је свог верног слугу. Дакле Чивучад постају већ и убице! — У управи рудокопа соли у Дешакни ушло се у траг великим проневерама. — У порезном округу тршћанском уредује се од сад на словеначком језику. — У Бечу је изгорела једна велика фабрика. Штета је грдна. — У Шелмецбањи потукли се ученици рударске академије са полицијом. — Чива поштар Манхајмер проневерио је поштански новац и побегао. Сад су га ухватили. — У Паризу је продана једна слика Милетова за по мил. ф. — Један будимски грађанин добио је богиње, па у страху да га не однесу у болницу отишао је од куће и убио се. — У Гвенгстовну у Америци било је велике експлозије Изгорело је много зграда и људи. — Пишу нам из Сентомаша: да је у недељу на појутарије св. Стевана приредила српска женска задруга први пут „Пивник“ у корист своје благајне.

Трговина.

= **Нови Сад** 29. децембра (10. јануара 1887.) Преко светлог божићњег празника православног беше застао сваки промет на свима пијацама нашим. Довоза са храном је врло мало било. Наши млинови израђују млого брашна те радо купују пшеницу па и вишу цену обећавају. Јако се осећа да не доспева сремске пшенице на пијацу пошто је саобраћај преко понтонског моста прекинут.

Данас је цена рани ова: Пшеница прве каквоће 8 ф. 60 н., средња 8 ф. 40 н., лакша роба 8 ф. 20 н. Кукуруз 3 ф 20 н. окрунен 4 ф. 60—70 н. Зоб 5 ф. 50—60 н. Јечам 5 ф. 50 н. Све од 100 к.

Вариво. Пасуљ и остала роба наших вртарабостанџија веома се мало тражи. Истом се пазари само за потрошњу. Страних купаца нема. Пасуљ бели 6 ф, жути ф, пасуљица 6 ф. 50 н. Кромпир 1 ф. 80 н. Лук црни 6—8 ф., од 100 кгр.

На свињској пијаци је слаба радња. Плаћа се за свиње тешке 34—35 н., средње 35—36 н., меснате лаке 37—38 н., од 1 кгр.

*

У Будимпешти 27. децембра (8. јануара 1887.) Извештај Костовића и друга. Промет са пшеницом преко целе недеље је био доста хром, имаоци се ослањали на слаб довоз те су подизали цену, млинови напротив нису били расположени да одобре повишицу, те се уздржаваху од куповања, те је тенденција једнако мирна била. Промета је учињено на 75.000 м. ц. Цене су остале оне из прошле недеље. Раж 5—10 н., скупља 6 ф. 40—65 н. Јечам без промене. Кукуруз стари 6 ф. 25 н., нов кукуруз покрај дов за 15 н. скупљи 5 ф. 75 до 90 н. Зоб обична 5 ф. 65—85 н., трговачка роба 5 ф. 90—6 ф. 15 н., прима 6 ф. 35 н.

Најновије вести.

— Бугарска депутација пошла је у Париз с том намером, да Француска посредује, да Русија призна законитост или наместништву или великој скупштини. Данашњи бугарски вл сници хтели би свакојако да се осигурају.

— Бугарска депутација била је код француског министра спољних послова. Флуран их је примио као приватне људе и после речи, које је изговорио Греков, одговорио је француски министар спољних послова у главном ово: „Држим, да ће најбоље средство бити, да се Бугарска из данашњих тешкоћа извуче, ако будете потпуно водили рачуна о осећајима Русије, којој Бугарска има да захвали свој опстанак.“ После оваквог хладног туша отпутоваће депутација одмах даље.

— У Лондону је бугарска депутација контрахирала зајам у износу од осам милијуна форината. Дакле сирота Бугарска ипак ће се користити, што некаква депутација путује по свету.

БРЗОЈАВИ „ЗАСТАВИ.“

(Стигли 29. децембра у вече.)

Стари Бечеј. Јучерашња црквена скупштина уз највеће одушевљење закључила једногласно, да пошље повереницу саборској већини.

Софија. Цанков је јуче без икакве пратње отпутовао у Цариград, јер га је велики везир позвао на договор.

Париз. Сви листови одобравају одговор, што га је министар спољних послова Флурано дао бугарској депутацији. У „Деба“-у изишао је жесток чланак против Бугара, у ком се чланку Бугари као вероломан и неблагодаран народ према Русији називају.

ОГЛАСИ.

Оглас.

Српска црквена општина у Јамени намерава дати своју кућу кбр. 98 под најам на три године од 1. (13.) фебруара 1887.

У кући је држан дућан од пре 30 година непрестано до данас. Кућа се састоји из дућана, две собе и кухиње. У дворишту има чардак и амбар, а под њима две собе, кухиња и шпајз. Осим тога нова штала и шупа, пољска пећ, бунар, заходи и у плацу врт.

Дражба ће бити дана 17. (29.) јануара 1887. у 9 сати пре подне и во жели кућу купити, да изволи на дражбу доћи.

У Јамени 17. (29.) децембра 1886.

Председник

2—3 **Павле Чеконић.**

Реелно и најјефтиније набавно врело

НАМЕШТАЈА

у свакој врсти и у сваком слогу код

ТЕОДОРА ДИМОВИЋА

I. Wipplingerstrasse Nr. 27.

БЕЧ. 40—40

Власник и издавалац Милица Томић рођ. Милетић, Одговорни уредник Лаза Нанчић. Српска штампарија дра Светозара Милетића.